

Στις άλλες σελίδες:

- ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ
ΤΟ ΑΔΙΕΞΟΔΟ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ
- ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟ
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ GREGA
- ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙΑ ΣΤΗ ΤΕΧΝΗ
- Ο ΝΕΟΣ ΕΚΛΟΓΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

Οχι αυξήσεις των τιμών

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΕΝΤΕΙΝΕΤΑΙ

Η κρίση φορτώνεται στις τσέπες της εργατικής τάξης

Η οικονομική κρίση εντείνεται και όλο πιο χειρότερη γίνεται η κατάσταση της εργατοϋπαλληλικής τάξης. Η Κυπριακή καπιταλιστική οικονομία βρίσκεται σε μία κρίση τώρα και δύο χρόνια επηρεασμένη μεν από τις παγκόσμιες οικονομικές εξελίξεις αλλά και από τις δικές της εσωτερικές αντιφάσεις, όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί μετά την εισβολή. Εξωτερικές πληθωριστικές πιέσεις, το ανεξέλεγκτο ψάξιμο της κεφαλαιοκρατικής τάξης για κέρδος που οδήγησε σε μεθόδους παραγωγής ανέφικτους και αρνητικούς για την οικονομία και τον τόπο και μια κυβερνητική πολιτική που υποβοηθά και εξυπηρετεί το κεφάλαιο, έχουν φέρει την κρίση στο σημερινό της σημείο. Και το τι βλέπουμε σήμερα είναι μόνο την κορυφή του παγόβουνου. Η εργατική τάξη της Κύπρου βρίσκεται στην αρχή μιας καινούργιας διάβρωσης του βιοτικού της επιπέδου που αμείλιχτα κτυπιέται για να κρατηθεί ψηλά το ίδιο το βιοτικό επίπεδο της οικονομικής ολιγαρχίας.

Σύμπτωμα της οικονομικής κρίσης είναι οι αυξήσεις τιμών — αποτέλεσμα των μειονεκτιμάτων του καπιταλιστικού συστήματος παραγωγής και οικονομικού προγραμματισμού — αλλά και συνέπεια των προσπαθειών της Κεφαλαιοκρατικής τάξης να ξεφύγει από την κρίση φορτώνοντας το βάρος στις τσέπες της εργατικής τάξης. Οι μισθοί δεν αυξάνονται αρκετά για να διατηρούνται οι σχέσεις εισοδημάτων — τιμών. Οι τιμές όμως αυξάνονται για να διατηρούνται τα κέρδη. Οι νέες αυξήσεις τιμών που επιβλήθηκαν έχουν κάμει την ζωή των εργατοϋπαλλήλων, των μεσαίων και των χαμηλά αμοιβομένων τάξεων του λαού, σωστό δράμα. Η κατάσταση είναι σήμερα απελπιστική για την μάζα του λαού:

Οι αυξήσεις στις τιμές των πετρελαιοειδών και ιδιαίτερα της βενζίνης έ-

χουν επηρεάσει ανεξαιρέτως όλες τις οικογένειες χαμηλών και μεσαίων εισοδημάτων. Η ίδια η ενεργειακή κρίση είναι υποπρόϊον της γενικότερης οικονομικής κρίσης στην οποία βρίσκεται το παγκόσμιο καπιταλιστικό σύστημα και όχι η άμεση αιτία, που όπως γελοία παρουσιάζεται.

Τα ενοίκια ανεξέλεγκτα πετούν σε ύψη απαράδεκτα. Μεγάλο μέρος του εισοδήματος οικογενειών που ενοικιάζουν στέγη κατ'άλληλη ή μη εξουδετερώνεται από το ενοίκιο αφήνοντας λίγα περιθώρια για την αγορά βασικών αναγκών. Ακόμα και αυτά τα αγαθά βασικής ανάγκης — ειδών οικιακού εξοπλισμού τροφές και απαραίτητες υπηρεσίες έχουν σημειώσει κατακόρυφες αυξήσεις.

Όσο για τις πιθανότητες απόκτησης στέγης για τις πιο πολλές οικογένειες που δεν έχουν δικό τους σπίτι είναι αδύνατο πλέον

να αγοράσουν ή να κτίσουν. Η ακρίβεια της γης και των οικοδομικών υλικών λόγω αισχροκέρδειας όχι μόνο απαγορεύει την απόκτηση ιδιόκτητης στέγης που δεν είναι απαραίτητο, αλλά απαγορεύει την ενοικιάσει κατάλληλης στέγης μέσα στις δυνατότητες της αγοραστικής δύναμης των μέσων μισθών. Και είναι δικαίωμα κάθε οικογένειας να έχει μια κατάλληλη στέγη.

Η Κυβέρνηση δεν φαίνεται να έχει πρόθεση σοβαρής αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών για να προστατεύσει την μεγάλη πλειοψηφία του λαού. Εξ άλλου η ίδια η οικονομική της πολιτική ενισχύει την κρίση και βοηθά την οικονομική ολιγαρχία στις προσπάθειές της. Όσες δηλώσεις έχουν γίνει μέχρι τώρα κοροϊδεύουν την εργατική τάξη και δείχνουν μόνο ένα επιφανειακό ενδιαφέρον. Το βιο-

τικό επίπεδο της εργατικής τάξης ολοφάνερα και σχεδόν καθημερινώς καταπατιέται. Υπάρχουν μέτρα, απίστευτα απλά, που θα μπορούσε η κυβέρνηση να πάρει, αλλά δεν προωθούνται. Μερικά από αυτά τα μέτρα είναι ο έλεγχος των τιμών, ορισμένες φορολογικές αλλαγές, λύση του στεγαστικού.

Τα πιο απλά μέτρα για να δοθεί μια ανακούφιση στον λαό δεν παίρνονται. Πόσο πιο δύσκολο είναι για αυτή την κυβερ-

νηση να κάνει τις απαραίτητες ριζικές αλλαγές που θα δαμάσουν την κρίση και να οδηγήσουν σε μια πιο δίκαιη κατανομή του εθνικού εισοδήματος.

Μοναδική λύση για την εργατοϋπαλληλική τάξη είναι να στραφεί στους αντιπροσώπους της στις συντεχνίες και στα προοδευτικά κόμματα και να τους φέρει προς τις ευθύνες τους για μια αγωνιστική αντιμετώπιση των αιτημάτων της.

ΤΟ ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΗ ΚΥΠΡΟ

Η Προοδευτική Γυναικεία Κίνηση Λεμεσού ενάντια στην «Σ. Ε.»

ΕΠΕΙΔΗ ΕΙΜΑΣΤΕ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Θα πρέπει από την αρχή να πούμε πως πολλά από τα επιχειρήματα που χρησιμοποιούμε σ' αυτή-μας την απάντηση προς τη Σ.Ε. χρησιμοποιήθηκαν πριν από ένα αιώνα από γυναίκες που αγωνίζονταν για τα γυναικεία προβλήματα. Ερωτήματα που απασχόλησαν το γυναικείο αλλά και πιο γενικά το αριστερό κίνημα παγκόσμια εδώ και δεκαετίες και απαντήθηκαν, έρχονται να μουν τώρα στο άρθρο της Σ.Ε και μάλιστα μ' ένα ρηχο και καθόλου διαλεκτικό τρόπο.

Δεν καταλάβαμε πρώτα-πρώτα ποια είναι τα επιχειρήματα που στηρίζουν τη θέση σας ότι δεν υπάρχουν σήμερα στην Κύπρο οι συνθήκες για αυτόνομο γυναικείο κίνημα. Αντίθετα εμείς πιστεύουμε πως οι γνωστές σ' όλους συνθήκες που ανάγκασαν τις γυναίκες να βγουν από τα σπίτια-τους και να μουν στην παραγωγή, δημιουργούν προϋποθέσεις συνειδητοποίησης των γυναικείων προβλημάτων από τις γυναίκες. Γιατί σήμερα μια γυναίκα που βγαίνει να εργαστεί θα αντιμετωπίσει οξυμμένα πάρα πολλά προβλήματα-της. Από τις δουλειές του σπιτιού, ως το που αφήνει τα παιδιά-της η το ποιος ελέγχει και διαχειρίζεται τα λεφτά που παίρνει από τη δουλειά-της.

Αυτά κι ένα σωρό άλλα προβλήματα σπρώχνουν σήμερα τις γυναίκες στην Κύπρο να προβληματιστούν και να παλέψουν όχι για να απελευθερωθούν ολοκληρωτικά, γιατί αυτό δεν μπορεί να γίνει μέσα στην κοινωνία που ζούμε σήμερα. Αλλά παλεύουν γιατί μπορούν να κερδίσουν διάφορα που θα απελευθερώσουν πρώτα το χρόνο-τους κι έτσι θα βρουν την ευκαιρία να αναπτύξουν τις ικανότητές-τους που πνίγονται στην κουζίνα ή στο εργοστάσιο.

Οι γυναίκες σήμερα προβληματίζονται πάνω σ' όλα τα επίπεδα της ζωής, αμφισβητούν όλους τους θεσμούς και τους ρόλους. Βάζουν έτσι τις βάσεις για τις λύσεις των προβλημάτων-τους, που θα γίνει ναι, με το πέρασμα των μέσων παραγωγής στα χέρια των εργατών, αλλά όχι ριζικά και αυτόματα όπως εσείς υποστηρίζετε. Γιατί οι άνθρωποι που θα κάνουν την επανάσταση είναι αυτοί που μεγάλωσαν και φτιάχτηκαν από τον καπιταλισμό, και είναι αφέλεια να πιστεύουμε πως οι άνθρωποι θα αλλάξουν από τη μια στιγμή στην άλλη.

Οι γυναίκες με την ανατροπή της οικονομικής δομής της κοινωνίας θα κερδίσουν την ισομοσμία (κάτι που βλέπουμε να κερδίζεται και στον καπιταλισμό) αλλά όχι την απελευθέρωση-τους. Αυτή θα κερδίσει μέσα από τον αγώνα των ίδιων των γυναικών που θα συνεχίσουν να παλεύουν για τα δικαιώματά-τους και την αναγνώριση τους σαν ανθρώπων.

Σ' όσους μας λεν πως στη μελλοντική κοινωνία οι γυναίκες θα αποκτήσουν τα δικαιώματα- τους, απαντούμε με τα λόγια μιας γυναίκας του περασμένου αιώνα, της Υπερτιν Ωκλερ: «Μιμείστε τους παπάδες που υπόσχονται ουράνιες απολαβές στους απόκληρους της γης. Ομως ούτε οι απόκληροι του πλούτου, ούτε οι απόκληροι του δικαίου, ούτε οι φτωχοί, ούτε οι γυναίκες θα ακούονται επ' άπειρο σε άγιες υποσχέσεις, η «αλοιμία» στις γυναίκες αν φτάσουν σκλάβες σε μια καλύτερη κοινωνική κατάσταση, μη έχοντας κάθε στιγμή διεκδικήσει την ισότητα- τους».

Δεν αντικαθιστούμε τη βασική αντίθεση κεφάλαιου — εργασίας μέσα στον καπιταλισμό αλλά δεν μπορούμε να παραγνωρίσουμε τον ανταγωνισμό που υπάρχει ανάμεσα στα φύλα και που είναι γέννημα και θρέμμα του καπιταλισμού. Και δε θα είμαστε μαρξιστές αν αρνιόμαστε το δικαίωμα στον κάθε καταπιεσμένο να παλέψει για να αποτινάξει την καταπίεση-του. Κι οι γυναίκες είναι το μισό καταπιεσμένο κομμάτι της ανθρωπότητας που δέχεται μια καταπίεση που άμεσος εκφραστής της

είναι ο άντρας. Μια καταπίεση που στηρίζεται απλώς και μόνο στο φύλο. Το βασικό προϊόν αυτής της καταπίεσης είναι ότι οι γυναίκες ποτέ δε νοιώθουν σίγουρες ότι είναι ικανές να κάνουν οτιδήποτε έξω από τον κοινωνικά παραδεχτο γυναικείο-τους ρόλο. Κι εδώ βρίσκεται ένας από τους βασικότερους λόγους της αυτονομίας του γυναικείου κινήματος. Οι γυναίκες ξέρουν καλύτερα από κάθε άλλον τα προβλήματα-τους και θα απελευθερωθούν με τα ίδια τους τα χέρια αφού πρώτα καταφέρουν να νοιώσουν ικανές να λύσουν αυτές οι ίδιες κι όχι ο πατέρας, ο αδελφός ή ο σύζυγος τα προβλήματα-τους. Το αυτόνομο κίνημα δίνει στις γυναίκες τη δυνατότητα να ανακαλύψουν και να αναπτύξουν τις ικανότητές- τους και τις ανάγκες- τους που καταπιέζονται από ένα σωρό θεσμούς και ρόλους.

Σαν μαρξιστές θα έπρεπε να ξέρετε πως το γάμο — οικογένεια — πολύ πριν από μας τις «αστές και μικροαστές» τον αμφισβήτησαν και τον θεώρησαν σαν βασικό παράγοντα καταπίεσης και εκμετάλλευσης της γυναίκας όχι μόνο ψυχολογικά, κοινωνιολογικά και εθνολογικά αλλά αυτοί οι ίδιοι οι θεμελιωτές της μαρξιστικής θεωρίας (αναφέρομε μόνο το: «Η καταγωγή της οικογένειας, της ατομικής ιδιοκτησίας και του κράτους»). Αλλά βρήκατε την εύκολη λύση. Να ριζέτε εύκολα τη ρετσινία-σας, (για μας δεν είναι ρετσινία σαν αριστερές πιστεύουμε ότι είναι σωστό να προβληματίζομαστε και να αμφισβητούμε και το εποικοδόμημα, όχι μόνο τη βάση) ότι τάχα αυτές ενδιαφέρονται για το γάμο και το Σεξ σαν να μην είναι όλα ταξικά και δε θα έπρεπε κι αυτά να αλλάξουν μέσα από μίαν επαναστατική διαδικασία.

Για μας, μαρξιστές δεν είναι εκείνος που λέει μόνο πως από τη μια έχουμε την αστική τάξη που κατέχει τα μέσα παραγωγής κι από την άλλη την εργατική τάξη που θα κάνει επανάσταση για να πάρει τα μέσα παραγωγής στα χέρια- της. Τα πράγματα δεν είναι τόσο απλοϊκά. Αν έτσι βλέπουμε τα προβλήματα και τους ανθρώπους, τότε δε διαφέρουμε από τους αστούς που βλέπουν τους εργάτες σαν αντικείμενα των μηχανών-τους. Το μοναδικό πρόβλημα των εργατών δεν είναι το οικονομικό. Δεν είναι μόνο γιατί δεν τρώνε καλά οι εργάτες αλλά γιατί δεν ζουν σαν άνθρωποι που θα κάνουν την επανάσταση. Γιατί χάνουν την ανθρωπιά-τους σ' αυτή την απάνθρωπη κοινωνία χάνουν τις ικανότητές, καταπιέζονται τις ανάγκες-τους, απανθρωποποιούνται. Γιατί και στην περίπτωση που απλώς αλλάζουν αφεντικό το μέσο παραγωγής χωρίς τίποτε άλλο από τους θεσμούς και την αλλοτρίωση του καπιταλισμού να αλλάξει ο εργάτης δεν παύει να είναι εξάρτημα της μηχανής: το μόνο που αλλάζει είναι ότι πια είναι δική-του.

Είναι εύκολο να είστε μαρξιστές έτσι γενικά και θεωρητικά και να κλείνετε την επανάσταση έξω από τη ζωή- σας και το σπίτι- σας. Να κάθεστε στη βεράντα του σπιτιού σας συζητώντας με τους φίλους σας για την εργατική τάξη και την επανάσταση ενώ η γυναίκα- σας στην κουζίνα πίνει καφέδες και ετοιμάζει τα γλυκά. Κι αν κάμια φορά τολμήσει να πει κι αυτή κάτι την αποκαίρνετε με τρόπο που την κάνει να μην το ξανακάνει γιατί θα νοιώσει ή ότι τη θεωρείτε χαζή ή ότι ανακατεύεται σε υποθέσεις που δεν την αφορούν. Αυτά είναι δουλειά

δική-σας, εσείς τα ξέρετε καλύτερα. Αυτή θα πλένει τα πιάτα κι εσείς θα κάνετε την επανάσταση για να τον απελευθερώσετε. (Μη μας πείτε για πραξικοπήματα και πολεμικές για πλά — πλά — μιλάμε πολύ συγκεκριμένα). Μόλις η γυναίκα- σας απαιτήσει να τη σεβαστείτε σαν άνθρωπο, να την αναγνωρίσετε σαν άτομο και να αναλάβετε τις ευθύνες- σας για το σπίτι και τα παιδιά δείχνετε τον πραγματικό- σας εαυτό που κάθε άλλο παρα μαρξιστής είναι. Βλέπετε υπάρχει κι αριστερός οππορτουνισμός που είναι εξίσου επικίνδυνος με το δεξιο.

Όσο για το «αστές και μικροαστές που δεν έχουν καμία σχέση με τους εργάτες» αν έχετε ακούσει για το γυναικείο κίνημα παγκόσμια, θα έχετε προσέξει πως παντού ξεκίνησε από τέτοιες ταξικές προελεύσεις γυναίκες. Και τούτο γιατί το γυναικείο πρόβλημα είναι βασικά και

κύρια πρόβλημα επικιοδομήματος χωρίς να σημαίνει πως πιστεύουμε ότι μπορεί να λυθεί διατηρώντας την οικονομική βάση. Κι ακριβώς επειδή είναι τέτοιο το πρόβλημα το συνειδητοποιούν πρώτες οι αστές και μικροαστές διανοούμενες, φοιτήτριες κ.λ.π. Κι εδώ ακριβώς πιστεύουμε πως βρίσκεται ο ρόλος των αριστερών φεμινιστριών. Να σπρώχνουν το κίνημα των γυναικών προς το γενικότερο λαϊκό κίνημα. Να προβληματίζουν τις γυναίκες με τρόπο που να τις κάνει να νοιώσουν πως τα συμφέροντά και η απελευθέρωση-τους, ταυτίζονται μ' εκείνη των ανθρώπων που παλεύουν για την ανατροπή της κοινωνίας. Να δείξουν στις γυναίκες πως όσες ευκολίες και δικαιώματα κι αν αποκτήσουν τώρα, δε θα πάνουν νάναι τα γυναικεία αδύναμα όντα, οι κατώτεροι, δεύτερης κατηγορίας άνθρωποι.

Εξάλλου ο ίδιος ο Μάρξ καθόρισε το ρόλο της τάξης των μικροαστών και είπε ότι άλλοι απ' αυτούς θα πάν με την επανάσταση κι άλλοι με την αντεπανάσταση. Κι οι μαρξιστές εκείνοι που πρέπει να δουν είναι όχι από ποιες ξεκίνα μια κίνηση αλλά προς τα που πηγαίνει. Αριστερός δεν είναι αυτός που εργάζεται στο εργοστάσιο αλλά εκείνος που ταυτίζει τα συμφέροντά και τους αγώνες-του με' εκείνα της εργατικής τάξης. Με τη δική- σας λογική θα έπρεπε η πλειοψηφία των μελών- σας κι αυτός ακόμα ο αρχηγός του κόμματος σας να μη λέγονται μαρξιστές.

Προοδευτική Γυναικεία Κίνηση Λεμεσού

Σημ. Δε δεχόμαστε να το δημοσιεύσετε αλλάζοντας η παραλείποντας κάτι.

η «Σ. ΕΚΦΡΑΣΗ» απαντά

ΕΠΕΙΔΗ ΕΙΜΑΣΤΕ ΜΑΡΞΙΣΤΕΣ

Στις 18 του Μάη η «Σ.Ε.» απαντώντας σε Φυλλάδιο που εκδόθηκε από τρεις οργανώσεις γυναικών σχετικά με το διαζύγιο κριτικάρε το περιεχόμενο-του γιατί καταπιανόταν μόνο επιφανειακά με το θέμα χωρίς ν αγγίζει καθόλου την κοινωνική βάση της καταπίεσης των γυναικών. Στο άρθρο της «Σ.Ε.» τονίζονταν ότι μια τέτοια τοποθέτηση είναι επικίνδυνη γιατί οδηγεί στη λαθεμένη εκτίμηση της πραγματικότητας, στη μικρο- αστική αντίληψη του προβλήματος πράγμα που όχι μόνο δίνει τον αγώνα για την απελευθέρωση της γυναίκας με τον αγώνα για κοινωνική αλλαγή αλλά τον αποξενώνει από την εργατική τάξη. Είπαμε ακόμα πως για τις «μαρξιστρίες» και τους «μαρξιστές» που υποστηρίζουν μια τέτοια τοποθέτηση για να πετύχουν πλατύτερο μέτωπο να κερδίσουν δηλαδή στο γυναικείο κίνημα «αστές και μικροαστές», τέτοια ταχτική δεν είναι τίποτε άλλο από δεξιό οππορτουνισμός.

Απο τότε πολλοί από μας είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν το άρθρο με μέλη και των τριών οργανώσεων που υπέγραψαν το φυλλάδιο. Σε καμία περίπτωση δεν μας δόθηκε οποιαδήποτε λογική επιχειρηματολογία που ν' ανατρέψει τις θέσεις-μας. Αντίθετα τις περισσότερες φορές τα μέλη αυτών των οργανώσεων δέχονταν τις θέσεις του άρθρου και ανέφεραν ότι γινόταν αυτοκριτική για το περιεχόμενο του φυλλαδίου μέσα στις οργανώσεις-τους. Η κύρια διαμαρτυρία- τους ήταν ότι το άρθρο ήταν πολύ σκληρό, ότι ένα λάθος από οργανώσεις που μόλις αρχίζουν τα πρώτα-τους βήματα δεν θα έπρεπε να χρησιμοποιεί για μια τέτοια πολεμική αποθαρρύνοντας έτσι μια κάποια προσπάθεια οργάνωσης στο χώρο των γυναικών.

Φυσικά για μας το πρόβλημα δεν μπαίνει έτσι. Πιστεύουμε πως κάθε κίνηση πρέπει να μπαίνει κάτω από αυστηρή μαρξιστική κριτική. Μόνο έτσι μπορεί μια συγχισμένη καλοπροαίρετη προσπάθεια να έχει ελπίδες να βρει το δρόμο- της. Ακόμα πιο σημαντικό είναι το να χτυπηθούν αμείλιχτα θέσεις που προσαθούν να περάσουν για «μαρξιστικές» ενώ δεν έχουν τίποτε να κάμουν με το μαρξισμό. Είναι υποχρέωση-μας να προστατέ-

ψουμε τον μαρξισμό από κάθε τυχοδιωκτική ή καιροσκοπική εκμετάλλευση.

Τη στιγμή που φαινόταν πως το θέμα είχε λήξει, πως οι τρεις οργανώσεις προβληματίστηκαν σωστά είτε σαν αποτέλεσμα του άρθρου - μας είτε και τελως ανεξάρτητα απ' αυτό το περιεχόμενο του φυλλαδίου, έφτασε στη συνταχτική επιτροπή της Σ.Ε. ένας έγγραφος οργανωμένος από τη Προοδευτική Κίνηση Λεμεσού («Επειδή στε γυναίκες» που δημοσιεύσαμε σε άλλες στήλες) που επιβεβαιώνει τους χειρότερους φόβους- μας σχετικά με τις «μαρξιστρίες» που προωθούν το φεμινιστικό κίνημα στη Κύπρο. Η συγχισή και το ανακάτωμα της ηθικολογίας και του μαρξισμού που περιέχει είναι πραγματικά αντάξιο της διανοουμένης υπερτοφίας που το διακρίνει.

Πολύ βέβαιες για τον εαυτό-τους οι «μαρξιστρίες» της Λεμεσού μας λεν ότι όλα όσα είπαμε «απαντήθηκαν» εδώ και δεκαετίες» από το γυναικείο και το αριστερό κίνημα παγκόσμια. Τι ερχόμαστε λοιπόν και τις ενοχλούμε, και μάλιστα μ' ένα ρηχο και καθόλου διαλεκτικό τρόπο; Ομως το πρόβλημα δεν είναι απαντήθηκαν αυτές οι θέσεις αλλά αν απαντήθηκαν σωστά.

Ενα παράδειγμα: Είπαμε πως η απελευθέρωση της γυναίκας δεν μπορεί να ολοκληρωθεί μέσα στο σύστημα. Πως ο αγώνας για το σοσιαλισμό είναι δεμένος με τον αγώνα για την απελευθέρωση της γυναίκας. Οι «μαρξιστρίες» από τη μια προσποιούνται πως δέχονται αυτή τη θέση. Από την άλλη-μας απαντούν με τα λόγια της Υπερτιν Ωκλερ: «Μιμείστε τους παπάδες που υπόσχονται ουράνιες απολαβές στους απόκληρους της γης». Για μας δεν είναι αρκετό επιχείρημα. Δεν έχει καν σχέση με το ζήτημα. Είναι μόνο ένα πυροτέχνημα στο πανηγύρι της πολεμικής- τους.

Η «διαλεκτική»- τους είναι απολαυστική. Κλεισμένες στο μικρό κόσμο του κύκλου- τους, αποκομμένες από κάθε επαφή με τις μάζες των γυναικών της εργατικής τάξης, γενικεύουν τους δικούς-τους προβληματισμούς και νομίζουν πως η δική- τους συνειδηση κυριαρχεί στις μάζες. Άς τις παρακολουθήσουμε:

«... εμείς πιστεύουμε πως οι γυναίκες σ' όλους (;) συνθήκες που ανάγκασαν τις γυναίκες να βγουν από τα σπίτια- τους και να μουν στη παραγωγή δημιουργούν προϋποθέσεις συνειδητοποίησης των γυναικείων προβλημάτων από τις γυναίκες. Γιατί σήμερα μια γυναίκα που βγαίνει να εργαστεί θα αντιμετωπίσει οξυμμένα, πάρα πολλά προβλήματα-της. Από τις δουλειές του σπιτιού, ως το που αφήνει τα παιδιά- της ή το ποιος ελέγχει και διαχειρίζεται τα λεφτά που παίρνει από τη δουλειά- της».

Αυτά κι ένα σωρό(!) άλλα προβλήματα σπρώχνουν σήμερα τις γυναίκες στη Κύπρο να προβληματιστούν και να παλέψουν όχι για να απελευθερωθούν ολοκληρωτικά γιατί αυτο δεν μπορεί να γίνει μέσα στην κοινωνία που ζούμε σήμερα. Αλλά παλεύουν (!) γιατί μπορούν να κερδίσουν διάφορα(!) που θ' απελευθερώσουν πρώτα το χρόνο-

στην 6 η σελίδα

ΣΟΦΙΣΤΙΚΗ

ΕΚΔΡΑΞΗ

ΕΝΤΑΦΙΑΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΣΥΝΟΜΙΛΙΕΣ

Η νέα «φόρμουλα» που υπέβαλε ο Ντενκτας στις 30 του Ιούλη έβαλε ακόμα ένα καρφί στο φέρετρο που ονομάζεται ενδοκυπριακές συνομιλίες. Έδειξε ακόμη ξεκάθαρα πόσο δίκιο είχε η εφημερίδα μας όταν αντίθετα στο ρεύμα της ευφορίας και της αισιοδοξίας για τη συμφωνία των «δέκα σημείων» πρόβλεπε ότι τίποτε θετικό δεν θα βγανε από την επανέναρξη των συνομιλιών. Έχουμε πει πολλές φορές ότι συνομιλίες με την Τουρκική αρχούσα τάξη και τα πιόνια-της στην Κύπρο, κάτω από τις συγκεκριμένες σημερινές συνθήκες, εξυπηρετούν μονάχα τον Ιμπεριαλισμό και την τουρκική αρχούσα τάξη που χρησιμοποιούν τις συνομιλίες για δημιουργία εντυπώσεων, για κωλυσιεργία και για διευκόλυνση της παροχής οικονομικής και στρατιωτικής βοήθειας προς το Τουρκικό στρατιωτικό κατεστημένο. Το νέο ναυάγιο των συνομιλιών έδωσε κι ένα μεγάλο χαστούκι στην πολιτική της δεξιάς και της ηγεσίας του ΑΚΕΛ που βασίζεται κυρίως στην «δίκαιη και ειρηνική λύση» μέσα από τις συνομιλίες δημιουργώντας ψευδαισθήσεις κι ακινητοποιώντας το λαό. Επιπρόσθετα η νέα ανυποχώρητη στάση της Τουρκίας και του Ντενκτας δεν αφήνει στο παρόν στάδιο κανένα περιθώριο για «τολμηρά βήματα» και νέες υποχωρήσεις από την Ελληνοκυπριακή πλευρά.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΓΙΝΕΤΑΙ

Αφού ναυάγησαν οι συνομιλίες όλη η προσοχή της Κυβέρνησης φαίνεται να στρέφεται τώρα προς τη «διεθνοποίηση». Έτσι ο Πρόεδρος Κυπριανού έχει αναγγείλει μια σειρά από επισκέψεις σε διάφορες χώρες αρχίζοντας από τη Λουζάκα της Ζαμβίας όπου γίνεται το συνέδριο της κοινοπολιτείας. Εμείς δεν διαφωνούμε με την διεθνοποίηση του Κυπριακού. Το θέμα όμως είναι ότι όπως και με τις συνομιλίες χρησιμοποιείται η «διεθνοποίηση» για να δημιουργούνται ψευδεσθήσεις στον κυπριακό λαό ότι θα λυθεί το κυπριακό πρόβλημα με τις επεμβάσεις και πιέσεις άλλων προς την Τουρκία χωρίς ο λαός να κουνήσει το χέρι του. Η Σ.Ε. πιστεύει ότι ούτε οι εκπρόσωποι των καπιταλιστών σε συνομιλίες ούτε οι διάφοροι αρχηγοί κρατών με πιέσεις μπορούν να δώσουν μια δίκαιη λύση στο πρόβλημα. Μόνο ένας αντιϊμπεριαλιστικός αγώνας ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων για αποτίναξη κάθε μορφής καταπίεσης και εκμετάλλευσης μπορεί να σώσει την Κύπρο. Και μόνο όταν αρχίσει να κτίζεται το αντιϊμπεριαλιστικό μέτωπο αγώνα θ' έχει ουσιαστική σημασία και θα αποδίδει καρπούς η διεθνοποίησης που θ' ναι μια διεθνής προβολή και σύνδεση του αγώνα με τους αγώνες όλων των λαών που αντιμάχονται τον ιμπεριαλισμό, τον ρατσισμό και το φασισμό. Αλλιώς, η διεθνής προβολή ενός αγώνα που δεν γίνεται δεν θα αξίζει ούτε τα λεφτά που θα πληρώνει ο λαός με τους φόρους για τα ταξίδια του Προέδρου και της συνοδείας του.

Οι εκλογές δεν έλυσαν το αδιέξοδο

ΙΣΧΥΡΟΠΟΙΕΙ

ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΘΑΤΣΕΡ

Πριν από δυόμισι περίπου μήνες οι Συντηρητικοί κέρδισαν με πλειοψηφία τις εκλογές στην Αγγλία μετά από την αποτυχία του Εργατικού Κόμματος να βγάλει την οικονομία από το αδιέξοδο στο οποίο βρίσκεται. Κατά την διάρκεια της προεκλογικής-τους εκστρατείας είχαν βγάλει ένα εκλογικό πρόγραμμα μέσα στο οποίο συμπεριλαμβανόταν προτάσεις που ωμα κτυπούσαν την εργατική τάξη και σύμφεραν μόνο στην οικονομική ολιγαρχία. Τις προτάσεις αυτές είναι που άρχισε να πραγματοποιεί η κυβέρνηση Θάτσερ.

Μία από τις προτάσεις είναι και η ελάττωση των δημοσίων δαπανών. Δηλαδή η κυβέρνηση τώρα τροφοδοτεί με λιγότερα λεφτά την παιδεία, τα νοσοκομεία και ελάττωσε τα λεφτά που δίνονταν στις κοινωνικές υπηρεσίες γενικά, που αυτές με την σειρά τους εξυπηρετούσαν τον λαό.

Φυσικά μέσα στο εκλογικό πρόγραμμα αυτή η συγκεκριμένη πρόταση είχε μπει καμουφλαρισμένη ότι η κυβέρνηση Θάτσερ θα ελάττωνε τους φόρους πράγμα που άγγιζε άμεσα την εργατία. Μα ποιος ήταν ο λόγος που σύμφερε στην κυβέρνηση Θάτσερ να ελαττώσει τους φόρους. Ακριβώς το γεγονός ότι δίνοντας λιγότερα λεφτά στις δημόσιες και κοινωνικές υπηρεσίες η κυβέρνηση δεν θα είχε πλέον την ανάγκη να παίρνει ψηλούς φόρους με τους οποίους θα κάλυπτε τα έξοδα-της. Αυτή η μείωση στους φόρους δεν οφείλει την εργατική τάξη, αλλά την κεφαλαιοκρατική. Το φορολογικό σύστημα λειτουργεί μ' ένα πολύ ενισχυμένο τρόπο, δηλαδή όσο περισσότερο είναι το εισόδημα κάποιου τόσο μεγαλύτεροι είναι και οι φορολογικοί συντελεστές. Οπότε μ' αυτό τον τρόπο οφειλάται η κεφαλαιοκρατική τάξη στην Αγγλία, διότι τώρα λιγότερα κέρδη, της τρώει ο φόρος εισοδήματος.

Τι συμβαίνει τώρα με την εργατική τάξη. Λόγω του ότι δεν παρέχονται τα ίδια λεφτά στις κοινωνικές υπηρεσίες η ποιότητα και ποσότητα των υπηρεσιών που δίνονται στον κόσμο, από το κράτος έχει μειωθεί.

Έτσι είναι αναγκασμένοι οι κάτοικοι της Αγγλίας είτε να ξοδεύουν από τους δικούς τους πόρους όπου υπάρχουν για να τους παρέχεται ιατροφαρμακευτική περίθαλψη όπως και άλλες κοινωνικές υπηρεσίες του ιδίου επιπέδου με παλιά είτε απλώς να στε-

ρούνται αυτές τις υπηρεσίες. Οπότε ο μισθός του Αγγλου εργάτη στην ουσία μειώνεται μιας και τα έξοδα - του τώρα είναι περισσότερα και ο μισθός σχεδόν ο ίδιος. Αρα το βιωτικό επίπεδο των εργατών κτυπιέται μ' ένα καινούργιο τρόπο.

Προσπάθεια της κυβέρνησης Θάτσερ είναι να μετατρέψει την οικονομία σε μια πιο «γνήσια» ελεύθερη οικονομία δηλ. να προωθείται η ιδιωτική πρωτοβουλία να μην επεμβαίνει το κράτος στις ιδιωτικές υποθέσεις και να αναπτύσσονται οι ιδιωτικές επιχειρήσεις. Έτσι αφήνεται ελεύθερη η οικονομική ολιγαρχία να αυξήσει τα κέρδη-της άσχετα αν αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα το ξεζούμισμα των εργατών και το οδηγήμα σ' ένα άθλιο τρόπο ζωής.

Από τη μέρα που η Θάτσερ βγήκε στην εξουσία οι τιμές άρχισαν να ανεβαίνουν με ακόμα πιο ραγδαίο ρυθμό και να ενισχύονται οι πληθωριστικές τάσεις. Όμως δεν σημειώθηκε καμμία αύξηση στους μισθούς λόγω του ότι η οικονομική ολιγαρχία προσπαθώντας να διατηρήσει τα κέρδη-της, ο τρόπος παραγωγής παραμένοντας ο ίδιος, υψώνει τις τιμές των προϊόντων και κτυπά όσο μπορεί τον μισθό των εργατών (Έτσι ο

λαός αγοράζει λιγότερα προϊόντα τα πιο αναγκαία.

Δεν άργησαν όμως να εμφανισθούν και οι απεργίες των ταχυδρόμων, των τηλεπικοινωνιών, του τμήματος ελέγχου του αεροδρομίου, και οι απεργίες θα αυξηθούν μέχρι το τέλος του χρόνου. Διότι η εργατία στην Αγγλία ψωμοζεί. Δεν παρέλειψε όμως η κυβέρνηση Θάτσερ να ψηφίσει και νόμους για το πότε μια απεργία θα είναι νόμιμη, και πως θα διεξάγεται υποστηρίζοντας μ' αυτό τον τρόπο τους εργοδότες. Από τις πρώτες κιόλας μέρες η συντηρητική κυβέρνηση αύξησε τους μισθούς και τον αριθμό των αστυνομικών, του στρατού και κάθε υπηρεσίας που μπορεί να προστατεύσει το κράτος. Γιατί το έκαμε αυτό; Για να νοιώθει περισσότερη ασφάλεια και για να μπορεί να αντιμετωπίζει τυχόν εξεγέρσεις εργατών ή φοιτητών.

Το πρόγραμμα της κυβέρνησης Θάτσερ είναι ξεκάθαρο θα βοηθήσει την κεφαλαιοκρατία, θα την κάνει ισχυρότερη και για να πετύχει αυτό θα πρέπει η εργατία να ξεζουμισθεί ως εκεί που αντέχει. Όμως αυτή η πολιτική θάχει σαν αποτέλεσμα την αντίδραση της εργατικής τάξης ρίχνοντας έτσι την Αγγλία και πάλι σε μια σειρά από τυχικές συγκρούσεις ανάλογες με τις συγκρούσεις που προκάλεσαν την πτώση της προηγούμενης συντηρητικής κυβέρνησης. Κι αυτή τη φορά ίσως αποδειχτούν πολύ πιο σοβαρές. Η οργανωμένη δύναμη των συντεχνιών είναι τεράστια ενώ οι επαναστατικές ιδέες κερδίζουν συνεχώς έδαφος μέσα στα πιο προχωρημένα στρώματα της εργατικής τάξης.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Συνταχτική Επιτροπή της «Σ.Ε» ανακοινώνει ότι επαναρχίζουν τα τακτικά δεκαπενθήμερα ακτιβ της εφημερίδας.

Για όσους ενδιαφέρονται το πρώτο ακτιβ θα γίνει το Σάββατο 4 Αύγουστου 1979 στις 5.00 μ.μ., στα κεντρικά Γραφεία της Σ.Ν. ΕΔΕΝ, Κωνσταντίνου Παλαιολόγου 23, 2ος όροφος.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ «GRECA»

«Το εργοστάσιο έχει δυο πόρτες» απειλουν οι εργοδότες

ΧΑΜΗΛΑ ΜΕΡΟΚΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΚΒΙΑΣΜΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΟΔΟΣΙΑ

Σε κάθε έρευνα-της Σ.Ε για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η εργατική τάξη παρατηρείται ένα είδος αντίδρασης από μέρους των εργατών προς τους Συντάκτες της Σ.Ε και από πολλούς άρνηση να μιλήσουν μαζί- τους και να εκθέσουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στο εργοστάσιο και έξω απ' αυτό. Αυτή η αντίδραση έστω κι αν φαίνεται εχθρική δεν είναι, γιατί οι εργάτες δεν έχουν κανένα λόγο να μισούν τους ανθρώπους που ενδιαφέρονται και προσπαθούν να προωθήσουν τα προβλήματα τους. Είναι απλώς κάποιοι φόβος που τους κατέχει, μήπως κάποιος ακούσει αυτά που λένε - που είναι κάθε άλλο παρα επαινετικά για τα εργοστάσια και τις συντεχνίες - και τους δημιουργήσει προβλήματα με τη δουλειά-τους. Στο εργοστάσιο GRECA παρατηρήσαμε την ίδια στάση αλλά μετά εξαφανίστηκε γιατί οι εργάτες είναι πραγματικά αγανακτισμένοι με την κατάσταση που επικρατεί και θέλουν πραγματικά μια αλλαγή και επίλυση των προβλημάτων-τους.

ΧΑΜΗΛΟΙ ΜΙΣΘΟΙ - ΨΗΛΟ ΚΟΣΤΟΣ ΖΩΗΣ ΝΕΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Το βασικότερο πρόβλημα των εργατών είναι τα ελάχιστα λεφτά που παίρνουν σε σύγκριση με τα τεράστια έξοδα που έχουν. Στο εργοστάσιο οι μισθοί κειμούνται από £25 — 35 περίπου για άντρες και £ 5 — 25 για γυναίκες. Είναι καθαρό πως ένας οικογενειάρχης είναι αδύνατο να ζήσει τα παιδιά- του και να τα μορφώσει, τη στιγμή που το κόστος ζωής είναι τόσο φιλό και τη στιγμή που κάθε χρόνο σκεδόν η κυβέρνηση παίρνει νέα φορολογικά μέτρα. Πολλοί μας είπαν πως ο μισθος αρκεί μονάχα για το φαγητό-τους και τις καθημερινές ανάγκες του σπιτιού. Είναι εξωφρενικά αδύνατο να ζήσουν μια άνετη ζωή χωρίς το καθημερινό άγχος της έλλειψης λεφτών. Η αγανάκτηση των εργατών όμως, κορυφώνεται στα φορολογικά μέτρα γιατί η κυβέρνηση δε φορολογεί δίκαια όλο τον πληθυσμό

της Κύπρου. Φορολόγηση πρέπει να εφαρμόζεται στους εργοστασιάρχες και τους επιχειρηματίες και όχι στους φτωχούς εργάτες που αγωνίζονται μέρα και νύχτα για ένα κομμάτι ψωμί. Αυτό που γίνεται είναι να φορολογούν τον ελάχιστο μισθο των 20 ή 35 λιρών τη βδομάδα και να καθορίζει ο φόρος εισοδήματος το ποσό που χρειάζεται το παιδί ή η γυναίκα του εργάτη για να ζήσει ένα χρόνο. Αλλά πως είναι δυνατόν ένα παιδί να ζει με 70 λίρες ή έστω £100 το χρόνο. Ποιος πληρώνει τα διδάκτρα - του ή τα ρούχα που χρειάζεται ή τα προσωπικά- του έξοδα. Για να ζήσει κάποιος το παιδί- του σαν φυσιολογικό άνθρωπο στη σημερινή κοινωνία χρειάζεται πολλά περισσότερα λεφτά. Και αυτά τα λεφτά δεν τα έχουν οι εργάτες, παρά άλλοι που δεν επηρεάζονται από τους φόρους ή από τις αυξήσεις στα προϊόντα πρώτης ανάγκης. Ετσι οι εργάτες φτάνουν στο σημείο να διερωτώνται ποια άραγε είναι η δουλειά της συντεχνίας τη στιγμή που συμβαίνει τόσο αδικία;

ΕΡΓΟΔΟΣΙΑ ΣΥΝΤΕΧΝΙΕΣ

Το τι γίνεται τώρα με την εργοδοσία είναι εύκολο να κατανοηθεί από τον καθένα. Το κεφάλαιο οπωσδήποτε δεν ενδιαφέρεται ούτε για τις συνθήκες εργασίας των εργατών, ούτε για το αν μπορούν να καλύψουν αυτοί οι άνθρωποι τις βασικές ανάγκες της ζωής με τους εξευτελιστικούς μισθους- τους. Το μόνο που ενδιαφέρει το κεφάλαιο είναι να αυξάνεται, άσχετα αν πατα επιπτώματα. Και κάπου — κάπου όταν τα «σκυλιά» οι εργάτες αγριεύουν να τους ρίχνει κανένα κοκκαλάκι για να το αρπάξουν και να ημερέψουν. Και για τα «σκυλιά» που δεν ημερεύουν εύκολα, υπάρχει και η «πίσω» πόρτα. (Αυτό βγαίνει καθαρά από τα λόγια ενός εργάτη.

Το τι γίνεται με το κεφάλαιο, όπως είπαμε και προηγουμένως, μπορεί ο καθένας να το καταλάβει. — Άλλωστε και αυτός είναι ο ιστορικός- του ρόλος. Να βγάζει χρυσάφι από το αίμα των εργατών. — Εκείνο που δεν είναι εύκολο να κατανοηθεί είναι ο ρόλος των συντεχνιών. Μπαίνουντας στο εργοστάσιο και συναντώνται το πρώτο (group) εργατών μας φάνηκε από εκείνα που μας είπαν, ότι είναι πολύ ευχαριστημένοι από τις συντεχνίες-τους. Προχωρώντας μετά και ρωτώντας και άλλους εργάτες διαπιστώσαμε ότι δεν ήταν και τόσο σύμφωνοι με τους πρώτους. Και φτάνοντας τους τελευταίους εργάτες από τους οποίους πήραμε συνεντεύξεις και τους οποίους αυτή την φορά επιδιώξαμε και τους ξεμοναχιάσαμε — για να μιλούν πιο ελεύθερα — ακούσαμε αρκετές σημαντικές κατηγορίες για τις συντεχνίες-τους.

Σε ερώτηση μας σε έναν απ' αυτούς, αν είναι ευχαριστημένος από την στάση των συντεχνιών μας απάντησε:

— Φίλε μου, από ότι καταλαβαίνω και εκείνοι κοιτάζουν το συμφέρον τους. Μπαίνουντας μέσα στα γραφεία των εργοδωτών, ύστερα μέσα στα υπουργεία, «κονοκίζουν» ότι θέλουν» και στο τέλος εμείς βγαίνουμε ζημιωμένοι. Προχτές με τις νέες συμβάσεις επιάσαμε από δύο — τρεις λίρες αύξηση και ξαφνικά όλα εβάλαν πάνω (ακριβώς). Δηλαδή προηγούμενες είμασταν καλύτερα.

Σε ερώτησή- μας μετά αν οι συντεχνίες έρχονται και κοιτάζουν τις συνθήκες εργασίας- τους μας απάντησε:

— Έστω. Κάθε κανέναν χρόνο μπαίνει ένας που την μίαν πόρτα κάμνει ένα γύρο μέσα στο εργοστάσιο «ρίχνει» μας κανένα χαμόγελο και φεύγει που την άλλη.

Δεν χρειάζονται σχόλια. Από τα λόγια αυτού του αγανακτισμένου εργάτη, μπορεί ο καθένας να καταλάβει στη σωστή απάντησή, στο ερώτημα: Ποιος ο ρόλος των συντεχνιών σήμερα;

ΑΝΙΣΟΜΕΣΟΙΑ ΕΡΓΑΤΩΝ - ΕΡΓΑΤΡΙΩΝ

Όπως είπαμε και προηγουμένως οι μισθοί κειμούνται περίπου 20 — 35 λίρες τη βδομάδα για άντρες και 5 — 25 λίρες για γυναίκες. Είναι φανερό η διαφορά και ο διαχωρισμός που γίνεται βάση του φύλου. Αν μπορούσε η κυβέρνηση και οι συντεχνίες να μας δώσουν μια λογική εξήγηση γι αυτή, την διαφορά στους μισθους των αντρών και γυναικών και την εξευτελιστική θέση

Στιγμιότυπα από τους αγώνες των εργαζομένων στα τελευταία δύο χρόνια.

που δίνουν στη γυναίκα θα τη δεχόμαστε. Αλλά αυτό είναι αδύνατο και το γνωρίζουν καλά οι ειδικοί που καθορίζουν τους μισθους, γιατί η γυναίκα διαθέτει αρκετά προσόντα και αρκετή δύναμη για να κάμνει την ίδια δουλειά με κάποιον άντρα και να παίρνει τον ίδιο μισθο.

Αλλά θα ήταν αφέλεια γι' αυτούς να δίνουν το ίδιο ψηλούς μισθους και στις γυναίκες, τότε σε ποιο στάδιο θα κατοχύρωναν τα ψηλά κέρδη τους; Είναι καλύτερα να θεωρούν τη γυναίκα καλύτερη για να την αμοιβούν με καλύτερα ποσά. Αυτή η λογική- τους όμως προκαλεί και πάλι αντίδραση από μέρους των εργατών και κυρίως των εργατριών. Γιατί υπάρχουν και γυναίκες που έχουν ολοκληρή οικογένεια να θρέψουν και με τον εξευτελιστικά χαμηλό μισθο που παίρνουν δεν τα καταφέρνουν.

Είναι καιρός αυτός ο διαχωρισμός και εκμετάλλευση σε βάρος των εργατριών να σταματήσει, πρέπει επιτέλους οι εργάτριες να συνεργαστούν με τους εργάτες να απαιτήσουν αυ-

το το δικαίωμα και να πιέσουν τις συντεχνίες να αγωνιστούν για αύξηση των γυναικείων αλλά και των αντρικών μισθών για να μπορέσουν επιτέλους οι εργάτες και οι εργάτριες να ζήσουν σε πιο ομαλές συνθήκες ζωής.

ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

Αυτό όμως που εκνευρίζει τον καθένα είναι ο εξευτελιστικός τρόπος που χρησιμοποιούν τις μαθήτριες. Οι νέες συμβάσεις για τους εργαζόμενους μαθητές καθορίζουν το μισθο των μαθητών σε \$ 13.000 και το μισθο των μαθητριών σε \$ 9.500 τη βδομάδα. Φαίνεται όμως πως η εργοδοσία του GRECA αμφισβητεί και τις συντεχνίες και τον ανθρώπινο παράγοντα.

Οι περισσότεροι μαθητές εργάζονται για να συμβάλουν στην οικονομική κατάσταση της οικογένειάς-τους αν είναι 'αυτό δυνατό, και να πληρώνουν τα διδάκτρα- τους στο σχολείο. Σπαταλούν τις λίγες μέρες που έχουν για ξεκούραση στην πνιχτική ατμόσφαιρα ενός εργοστασίου για να βγάλουν λίγα λεφτά και αντι-αφτου, τους μεταχειρίζονται σαν ζώα δίνοντας-τους πενταροδεκάρες.

Εργαζόμενες μαθήτριες μας είπαν πως παίρνουν £5.000 τη βδομάδα τη στιγμή που ο μισος μισθος ξεδουλεύει στα μεταφορικά μέσα. Όταν μερικές παραπονήθηκαν στην εργοδοσία για το χαμηλό μεροκάματο, τους είπαν πως αν δεν τους αρέσει μπορούν να φύγουν. Έτσι πολλές αναγκάστηκαν να φύγουν αναζητώντας αλλού δουλειά. Αυτό όμως που μας προβληματίζει είναι η στάση της συντεχνίας για αυτό το θέμα.

Μήπως το εργοστάσιο δεν έχει αντιπροσώπους της Σ.Ε.Κ και της Π.Ε.Ο για να αναφέρουν αυτό το πρόβλημα στις συντεχνίες; Γιατί δέχονται να χρησιμο-

ποιούν με τόσο βάρβαρο τρόπο τους μαθητές τη στιγμή που οι συμβάσεις καθορίζουν καθαρά το μισθο; Πρέπει τέλος πάντων να πάψει αυτή η αδικία και να πάρουν οι συντεχνίες δραστηκά μέτρα, τουλάχιστον για εφαρμογή των συμβάσεων.

ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ

Στο GRECA οι εργάτες δουλεύουν επί οκτώ-ωρου βάσεως. Για τους περισσότερους τουλάχιστον, η δουλειά είναι αρκετά κουραστική και ιδίως τώρα το καλοκαίρι που εργάζονται σε μια αποπνικτική ατμόσφαιρα και κάτω από πολύ ψηλή θερμοκρασία.

Δεν υπάρχει σύστημα κλιματισμού ούτε καν ικανοποιητική εξόπλιση του εργοστασίου με αεριστήρες. Υπάρχουν μερικοί αεριστήρες ψηλά στο νταβάνι που δεν εξυπηρετούν τίποτε.

Μερικοί εργάτες μάλλον εργάζονται σε ακατάλληλα πόστα δουλειάς: είτε δίπλα από μηχανές που βγάζουν ζεστό αέρα, είτε δίπλα από μηχανές που δυσκολεύουν τους εργάτες στη δουλειά- τους. Μάλιστα όταν ένας απ' αυτούς παραπονήθηκε, του απάντησαν με τρόπο που δείχνει τη ψυχρή λογική και την απάνθρωπια- τους:

— 'Αν δεν σου αρέσει φύγε. Δηλαδή γι' αυτούς τους ανθρώπους οι εργάτες δεν είναι άνθρωποι αλλά μηχανάκια τα οποία κουρδίζονται με πενταροδεκάρες για να παράγουν χρυσάφι. Και όσα μηχανάκια δεν κουρδίζονται καλά ή δεν αντέχουν σε σκληρές δουλειές τα πετάμε και παίρνουμε άλλα.

Κατα τα άλλα ζήτω το κεφάλαιο.

Αυτή είναι η κατάσταση που επικρατεί στο εργοστάσιο GRECA: Κατάπιση των δικαιωμάτων του εργάτη και αγνόηση της προσημο-

τητας- του και των ανθρωπίνων αδυναμιών- του. Πρέπει αυτή η κατάσταση να σταματήσει. Να δοθεί ευκαιρία στον εργάτη να πει τα προβλήματά- του να πει τι θέλει και να τα διεκδικήσει. Μπορεί να υπάρχουν δύο πόρτες στο εργοστάσιο, που από τη μια προσλαμβάνονται και από την άλλη διώχνονται, αλλά αυτό δε θα πάει για πολύ.

Γιατί οι εργάτες σίγα - σίγα θα απαιτήσουν τα δίκαια - τους και θα σταματήσουν τη βίαιη εκμετάλλευση των εργοδωτών και την αδιάφορη στάση των συντεχνιών.

Σημείωση: Δεν μπορούσαμε να γραφούμε τα λόγια των εργατών λόγω κακής λήψης του μαγνητοφώνου σε ορισμένα σημεία.

Ομάδα Αγίου Δομετίου

ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΔΕΤΕ ΤΗ ΣΟΣ. ΕΚΦΡΑΣΗ

ΚΑΤΩ ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΦΙΣΙΕΣ

Πληροφορούμαστε ότι προωθείται νομοσχέδιο που προνοεί φυλάκιση έξι μηνών ή πρόστιμο 200 λιρών σε όσους εκδίδουν, προβάλλουν ή τοποθετούν αφίσες σε χώρους εκτός από τις «διαφορές πινακίδες του Δήμου». Δεν έχουμε ακριβείς πληροφορίες και λεπτομέρειες γι' αυτό το νομοσχέδιο που προορίζεται για την νέα συνεδρίαση της Βουλής. Είναι φανερό όμως ότι πρόκειται για μια νέα προσπάθεια φίμωσης της ελεύθερης έκφρασης του λαού. Η τάξη που ελέγχει το Ραδιόφωνο, την Τηλεόραση, τις πιο πολλές εφημερίδες και γενικά τα μέσα πληροφόρησης - προπαγάνδας και κοινωνικοποίησης έρχεται να στήσει εμπόδια σε ένα από τα λίγα μέσα που έχουν οι οργανώσεις του λαού για πληροφόρηση και κινητοποίηση- του. Τέσσερις Λεμεσίοι βουλευτές του ΔΗΚΟ σε επερώτηση τους στη Βουλή πάνω στο θέμα αναφέρουν ότι είναι απαράδεκτο να βλέπει κανείς παντού επικολημένες αφίσες προκαλώντας έτσι ένα πολύ αντιαισθητικό θέαμα. Αν θέλουν να τα βάλουν με αντιαισθητικά θεάματα οι τέσσερις βουλευτές του ΔΗΚΟ ας προσφυλάξουν το Δασούδι της Λεμεσίου από το κολυμβητήριο κι ας στρέψουν τα πυρά- τους στην απόκρυψη της θάλασσας από τα νανύψηλα κουτιά τις πολυκατοικίες και τα ξενοδοχεία. Ας κοιτάξουν λοιπόν την καταστροφή του περιβάλλοντος που προκαλούν οι καπιταλιστές στην Κύπρο αν θέλουν να καταπιασθούν με αντιαισθητικά θεάματα και με την προστασία του περιβάλλοντος και ας αφήσουν την αφισοκόλληση μας - που αποτελεί δικαίωμα έκφρασης του λαού - ησύχη.

ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΞΕΚΙΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΣΤΟ ΤΡΟΟΔΟΣ

Η μόλυνση του περιβάλλοντος παίρνει ανησυχητικές διαστάσεις στη Κύπρο. Το κεφάλαιο για να μεγιστοποιήσει τα κέρδη -του όσο το δυνατό πιο γρήγορα αδιαφορεί για τη μόλυνση του περιβάλλοντος και προκαλεί καταστροφές πρωτοφανείς για τα κυπριακά δεδομένα.

Έτσι μετά τη καταστροφή της παραλίας της Λεμεσού, της περιοχής Δασούδι, της μόλυνσης της θάλασσας από τα τσίμεντοποιεία Βασιλικού, της μόλυνσης του περιβάλλοντος στη Λάρνακα από τα διύλστηρια καθώς και στις βιομηχανικές περιοχές της Κύπρου το κεφάλαιο ξεκινά για την καταστροφή της περιοχής του Τροόδους. Η εταιρεία Σαυτέχνο πέτυχε από το δικαστήριο ακύρωση της απόφασης του 1973 που της απαγόρευε να ξεκινήσει εργασίες για νέο αμιαντορυχείο και ετοιμάζεται τώρα για τη δημιουργία του αμιαντορυχείου που θα της αποδώσει υπερκέρδη και που ταυτόχρονα θα καταστρέψει εντελώς το δάσος του Τροόδους μετατρέποντας ακόμα μια περιοχή πράσινου σε ερημια όπως εκείνη του Κ. Αμιάντου.

Οι αντιδράσεις για τη δημιουργία του νέου αμιαντορυχείου ήταν πολλές. Επιστολές στην εφημερίδα (μια μάλιστα πολυγραφημένη σε χιλιάδες αντίτυπα μοιράστηκε στα χωριά της περιοχής Σολέας με προσωπική πρωτοβουλία του γιατρού Δημήτρη Σουλιάτη). Ο βουλευτής του Σοσιαλιστικού κόμματος ΕΔΕΚ Τάκης Χατζηδημητρίου κατάθεσε επερώτηση στη βουλή που έλεγε τα πιο κάτω: «Πώς η κυβέρνηση θα προστατεύσει το Τρόδος από ολική καταστροφή μετά την έγκριση άδειας για το νέο αμιαντορυχείο στο Τρόδος. Η πείρα του προηγούμενου αμιαντορυχείου που μετάτρεψε τμήμα του Τροόδους σε σεληνικό τοπίο θα οδηγήσει τη Κυβέρνηση σε σωστά συμπεράσματα ή μήπως η αχαλίνωτη επιδίωξη του κέρδους θα επικρατήσει;»

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΚΟΙΝΟΤΑΡΧΩΝ ΣΟΛΕΑΣ

Και οι κοινοτάρχες 7 χωριών της περιοχής Σολίας με δυναμική ανακοίνωση - τους καταδικάζουν την δημιουργία του νέου αμιαντορυχείου. Η ανακοίνωση δημοσιεύτηκε στις εφημερίδες. Δίνουμε εδώ μερικά αποσπάσματα.

«Άριστες προβλέπονται οι οικονομικές προοπτικές από τη λειτουργία του νέου Αμιαντορυχείου, καθώς δήλωσε εκπρόσωπος της Σαυτέχνο Λτδ. Δεν μας είπε όμως πόση ανεπανόρθωτη ζημία θα

προκληθεί από την εκτεταμένη καταστροφή του νου σε ένα από τα πιο καθαρά σημεία του Τροόδους, πέραν της σκόνης που σαν τέρας ανθυγιεινής τέφρας θα πλανάται πάνω από τα πλησιέστερα προς το μεταλλείο, θέρετρα του Τροόδους και της Κακοπετριάς - Γαλάτας.

Και ερωτώμεν. Ποιος εχέφρωνας άνθρωπος δικός - μας ή ξένος θα στείλει εξοχή για καθαρόν αέρα την οικογένεια ή τα παιδιά - του στα πιο πάνω αναφερόμενα θέρετρα, όταν ο κίνδυνος της εισπνοής της βλαβερής σκόνης θα είναι μια πραγματικότητα; ...

... Ο λαός όμως του τόπου αυτο ξέρει πως από το εν ενεργεία αμιαντορυχείο κατεστράφη έκταση δασική περίπου τεσσάρων τετραγωνικών μιλίων, ότι η θανατερή σκόνη σκεπάζει δεκάδες τετραγωνικά μίλια και ότι ακόμη οι ιδιοκτήτες των κήπων Πελεντρίου και κάτω Αμιάντου ζημιώνονται καθημερινά απ' αυτή που ανεμπόδιστη επικαθεται στα σπτίτια, στα δέντρα και στα φρούτα - τους. Ότι ακόμα οι φερτες ύλες - άμμοι, χώματα, ινίδια του αμιάντου - που παρασύρονται από τα νερά των ποταμών, αποτελούν θανάσιμο κίνδυνο για τις καλλιέργειες κάθε είδους. Επιθυμεί μήπως η Κυβέρνηση να δει και τη Σολία με τα 15 χωριά και τις 10 χιλιάδες των κατοίκων της ερημωμένη και οπισθοδρομούσα; Να καταδικάσει τους μόνιμους κατοίκους των πλησιέστερων προς το υπο εκκώλαψη μεταλλείο, χωριών, σε διαρκή κίνδυνο ανθυγιεινής και αρρωστημένης διαβίωσης; Και όλα αυτά με τη δικαιολογία και μόνο του κέρδους μερικών εκατομμυρίων λιρών;

Οι αναφερόμενες όμως ζημιές, στις οποίες πρέπει να προστεθεί και η καταστροφή των πηγών που κατά τύχην υπάρχουν στην υπόψηφια για εκμετάλλευση περιοχή κι από τις οποίες υδρεύονται πλείστες κοινότητες είναι ανεπανόρθωτες και συνεπώς ανεκτίμητες και ζηγίζουν περισσότερον στην πλάστιγγα των υπολογισμών ...

... Ο Σολιάτες πάντως δεν πρόκειται να σταυρώσουν τα χέρια και να περιμένουν σαν αθώα θύματα τον επερχόμενο θανάσιμο εχθρό. Θα αντιδράσουν με όλα τα νόμιμα μέσα που έχουν στη διάθεση τους. Και ελπίζουν πως σ'

αυτο τον συναγερμο που σάλπιζουν για τη σωτηρία του πεντάμορφου Τροόδους και της γειτονικής Σολίας, θα έχουν τη συμπαράσταση όλων των Κυπρίων.

Οι κοινοτάρχες της Σολίας: Μιχαήλ Μακρης Κοινοτάρχης Κακοπετριάς, Νεοκλής Τρύφωνος Κοινοτάρχης Σίνα Ορους, Μιχαλάκης Δημητριάδης Κοινοτάρχης Ευρύχους, Χρ. Μακρίδης Κοινοτάρχης Κοράκου, Παντζιαρης Χριστόδουλος Κοινοτάρ-

χης Τεμπριάς, Ιωάννης Κουλέντης Κοινοτάρχης Καλλιανών, Ζήνων Χρίστου κοινοτάρχης Γαλάτας.

ΣΑΥ-ΤΕΧΝΟ

Η εταιρεία που ανέλαβε να φτιάξει το καινούργιο αμιαντορυχείο είναι η Σαυτέχνο στην οποία κύριοι μέτοχοι είναι ο Ρ. Σολομίδης, ο Κ. Πίττας και ο Α. Πίττας. Όμως τις περισσότερες μετοχές τις έχει το ξένο κεφάλαιο της εταιρείας Ν & Ν Χόλ-

ντικής. Όπως έγραψε και ο γιατρός Σουλιάτης θα κάνει η εταιρεία τα παλλούκια - της χρυσα και θα μας δώσουν πεύκα πλαστικά στη μεγάλη περιοχή που θα καταστρέψουν. Το κεφάλαιο αποδείχεται πάλι αδιάσταχο.

Για τούτο και πρέπει να δοθεί στη μάχη για τη προστασία του περιβάλλοντος ο σωστός πολιτικό - κοινωνικός χαρακτήρας του αγώνα.

ΕΠΕΙΔΗ ΕΙΜΑΣΤΕ ΜΑΡΕΙΣΤΕΣ

Συνέχεια 2η σελ.

τους κι έτσι θα βρουν την ευκαιρία (!) να αναπτύξουν τις ικανότητες τους που πνιγονται στην κουζίνα ή το εργοστάσιο.»

Συζητούμε το αν υπάρχουν οι συνθήκες για τη δημιουργία αυτόνομου γυναικείου κινήματος. Μας λέν ότι υπάρχουν, γιατί οι γυναίκες σπρωγμένες στη παραγωγή συναντούν οξυμμένα προβλήματα. Από τα τρία προβλήματα που αναφέρονται μόνο το ένα (οι δουλειές του σπιτιού) μπορεί να πει κανείς πως είναι μέσα στην αντίθεση άνδρα - γυναίκας. Το που αφήνει τα παιδιά - της είναι γενικό κοινωνικό πρόβλημα. Όσο για το ποιος βλήμα αποκλειστικό σχεδόν στα μεσαία και ανώτερα στρώματα. Για την εργατική τάξη στην πλειοψηφία - της δεν υπάρχουν λεφτά που ξοδεύονται κατά βούληση: οι βασικές ανάγκες της ζωής καθορίζουν τη διαχείρησή - τους.

Γιατί όμως δεν αναφέρουν τα πιο σοβαρά «γυναικεία» προβλήματα όπως την ισομισθία, την προίκα, τις ίσες ευκαιρίες; Αν είχαμε τη δική - τους νοοτροπία θα τους λέγαμε πως ίσως για τις «μαρξίστριες» - αυτά είναι φιλαγράμματα. Πως ίσως να αμείβονται πολύ περισσότερα οι ίδιες από ένα ειδικευμένο εργάτη. Πως η προίκα - τους ίσως τις απαλλάσσει από την ανάγκη της δουλειάς. Πως ίσως να είχαν πολύ περισσότερες ευκαιρίες στη ζωή - τους από τη μεγάλη πλειοψηφία των παιδιών της εργατικής τάξης. Γιατί κάπως έτσι μας είπαν: «κάνουμε την επανάσταση στη βεράντα ενώ η γυναίκα, μας φτιάχνει καφέ.» Αυτό όμως δεν είναι

συζήτηση. Το γεγονός είναι πως ούτε η ισομισθία, ούτε η προίκα, ούτε οι ίσες ευκαιρίες είναι «γυναικεία» προβλήματα. Αντίθετα είναι πολύ σοβαρά κοινωνικά προβλήματα. Είναι αμφίβολο αν το μεγαλύτερο θύμα του θεσμού της προίκας είναι η ίδια η γυναίκα. Την ίδια καταπίεση από το θεσμό την υφίσταται κι ο πατέρας.

Ενώ λοιπόν καμμία σύνδεση των «νέων» προβλημάτων της Κυπριας γυναίκας με την επερχόμενη «συνειδητοποίηση» - της για την αναγκαιότητα του φεμινιστικού κινήματος δεν δείχτηκε. Σαφνικά οι μαρξίστριες μας λέν πως η συνειδητοποίηση - της είναι τόσο ψηλή που δεν παλαίβει για άμεση απελευθέρωση γιατί ξέρει πως μέσα στο σύστημα δεν είναι δυνατή αλλά για τον έμμεσο στόχο να πετύχει «διάφορα» που θα της δώσουν χρόνο για να κάμει κάτι άλλο! Όμως φαίνεται πως χωρίς να το καταλάβουμε περάσαμε σε άλλο επιχείρημα.

«Οι γυναίκες σήμερα προβληματίζονται πάνω σ' όλα (!) τα επίπεδα της ζωής, αμφισβητούν όλους τους θεσμούς και τους ρόλους (!). Βάζουν έτσι τις βάσεις για τις λύσεις των προβλημάτων - τους, που θα γίνει ναι, με το πέρασμα των μέσων παραγωγής στα χέρια των εργατών, αλλά όχι ρίζικα και αυτόμ στα όπως εσείς υποστηρίζετε (!) Γιατί οι άνθρωποι που θα κάνουν την επανάσταση είναι αυτοί που μεγάλωσαν και φτιάχτηκαν από τον

καπιταλισμό και είναι αφέλεια να πιστεύουμε πως οι άνθρωποι θα αλλάξουν από τη μια στιγμή στην άλλη.»

Αν έκαναν τον κόπο οι «μαρξίστριες» - μας να ρίξουν μια ματιά γύρω - τους, να ερευνήσουν έστω και λίγο το ποιες είναι πραγματικά οι διαθέσεις των γυναικών δεν θα γελιοποιούνταν μ' αυτό τον τρόπο. Η συντριπτική πλειοψηφία των γυναικών, προβληματίζεται πάνω σε πολύ λιγώτερα «επίπεδα της ζωής», από τον μέσο άντρα, πολύ λιγώτερο αμφισβητούν θεσμούς κι ασφαλώς δεν βλέπουν τη ζωή σαν θέατρο με «ρόλους». Ασφαλώς γιατί έτσι τις έχει δημιουργήσει η κοινωνία στην οποία ζουν. Αυτό όμως δεν αλλάζει την πικρή πραγματικότητα.

Όπως αυθαίρετα εκτιμούν τη διάθεση της Κυπριας γυναίκας το ίδιο αυθαίρετα προσπαθούν να μας φορτώσουν απόψεις που ποτε δεν υποστηρίξαμε. Μόνο αφελείς θα υποστήριζαν πως με την επανάσταση θα λυθούν αυτόματα τα προβλήματα των γυναικών. Απλά, με την ανατροπή του καπιταλισμού και την εφαρμογή σοσιαλιστικών σχέσεων παραγωγής θα αφαιρεθεί η υλική βάση γι αυτή την καταπίεση. Από και πέρα είναι θέμα χρόνου και αγώνα για την εξάλειψη μιας παλις νοοτροπίας. Εμείς πάμε ακόμα πάρα πέρα. Ίσως ακόμα ούτε και η ισομισθία να εφαρμοστεί «αυτόματα» όπως υποστηρίζεται στο έγγραφο. Πολλά θα εξαρτηθούν από τις συγκεκριμένες συνθήκες της επανάστασης, από την πληρότητα - της, από την ηγεσία - της. Κι ασφαλώς κι από τις ίδιες τις γυναίκες.

(Συνεχίζεται)
ΘΕΜΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Η ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

ΝΕΑ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

«Δεν έχουμε καμμία φιλοδοξία να συναγωνιστούμε το Θ.Ο.Κ. Φιλοδοξία μας είναι να κάνουμε ένα θέατρο τελείως διαφορετικό. Ένα θέατρο λαϊκό....»

Το 1978 ιδρύθηκε στη Λεφκωσία, από δυο ηθοποιούς και σκηνοθέτες, η ΝΕΑ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ οι δυο αφτοί ηθοποιοί, Μόνικα Βασιλείου και Φώτος Φωτιάδης, δούλεψαν παλιότερα στο κρατικό Θέατρο της Κύπρου (Θ.Ο.Κ.) καθώς και στο Ρ.Ι.Κ. όπου σήμερα απασχολούνται ή μεν πρώτη σαν έκτακτη συνεργάτις και ο δεύτερος σαν μόνιμος υπάλληλος.

Μέσα στους στόχους της ομάδας από την πρώτη στιγμή ήταν η δημιουργία κι η προώθηση ενός λαϊκού θεάτρου, που θα προβληματίζει και θ' ανοίγει προοπτικές για ένα ζωντανό διάλογο πάνω σε όλα τα σύγχρονα θέματα που προβληματίζουν τον Κύπριο άνθρωπο.

Τα δυο εναρκτήρια έργα της ομάδας, βάζουν από την πρώτη στιγμή τα θεμέλια, χαράσσουν τις βάσεις κι οριοθετούν το κλίμα και το είδος του θεάτρου που η ομάδα θα παρουσιάζει. Πρόκειται για δυο έργα: ένα νεοελληνικό (σύγχρονο) του Γιώργου Σκούρτη κι ένα Χιλιανό, μιας ομάδας πολιτικού θεάτρου που πρωτοπαίχτηκε στη Χιλή. Το πρώτο «Τα κομμάτια και θρύψαλα» και το δεύτερο «Ήταν μια φορά κι ένα καιρό ένας βασιλιάς».

Οι δυο καλλιτέχνες μαζί με το νέο ηθοποιό Ξένιο Ξενοφώντος κάνουν ήδη μια έντονη παρουσία σπάζοντας έτσι το κλίμα που από το πραξικόπημα κι εδώ μονοπωλούσε ο ΘΟΚ.

Η επόμενη δουλειά της ομάδας είναι δυο έργα νέων Κυπρίων συγγραφέων. «Το ΑΝΤΙΣΚΗΝΟ» του Αντρου Παβλίδη και «ΔΩΡΟ ΓΙΑ ΓΕΝΕΘΛΙΑ» του Αντρίου Αντωνιάδη. Να τι λένε τα παιδιά και ομάδες και δυο νέοι Κύπριοι συγγραφείς σχετικά με τη δουλειά αυτή.

ΜΟΝΙΚΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Σκοπός μας είναι να φτιάξουμε ένα θεατρικό συγκρότημα με σοβαρούς στόχους. Σαν νέος ηθοποιός νοιώθω ότι η δημιουργία ενός ελεύθερου θεάτρου θα βοηθήσει το κοινό να γίνει πιο κοντά μας. Για πρώτο βήμα είχαμε διαλέξει τα έργα «Κομμάτια και Θρύψαλα» και «Ήταν μια φορά ένας βασιλιάς...» τα οποία πιστεύω ήταν έργα απλά και κατανοητά σε όλους με περιεχόμενο που άγγιζε με τα μηνύματα-τους τον θεατή. Σαν δεύτερο βήμα παίζουμε δυο έργα αξιόλογων Κυπρίων συγγραφέων, του Αντρου Αντωνιάδη και του Αντρου Παυλίδη. Με την κατάσταση στην Κύπρο πιστεύω στην αποστολή και το ρόλο του πολιτικού έργου.

Τα προβλήματα είναι

πολλά — οικονομικά, θεατρική στέγη... — Πρέπει η κυβέρνηση να βοηθήσει να βάλουμε τις βάσεις για να δημιουργήσουμε ένα συγκρότημα που θα δώσει την ευκαιρία σε ηθοποιούς σκηνοθέτες κ.ά. να δημιουργήσουν στον τομέα του θεάτρου.

ΞΕΝΙΟΣ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

Νοιώθω αληθινά τυχερός που έχω την ευκαιρία στα πρώτα μου βήματα να δουλεύω μαζί με την ομάδα. Ο δρόμος για να φτάσουμε σ' αυτό το αποτέλεσμα δεν ήταν καθόλου εύκολος.

Δουλέψαμε όλοι μαζί για να φτιάξουμε αυτό που θα δείτε.

Ελπίζουμε να έχουμε και συνέχεια

.....
Αν δεν θάχετε την ευκαιρία να μας ξαναδείτε να ξέρετε πως δεν θα φταίμε μόνο εμείς...

ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΤΑΛΙΩΤΗΣ

Με τα έργα αυτά η ΝΕΑ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ προχωρεί σ' ένα άλλο από τους βασικούς στόχους-της. Την δημιουργία μιας άμεσης συνεργασίας ανάμεσα στους συγγραφείς και τους εργάτες του θεάτρου στον τόπο μας. Κι' αυτή είναι μονάχα η αρχή. Πιστεύω πως η θεατρική παράδοση στην Κύπρο θα πάρει ουσιαστική σημασία όταν φτάσουμε στο σημείο εκείνο που ο σκηνοθέτης, ο ηθοποιός, ο σκηνογράφος, ο μουσικός κι' οι άλλοι παράγοντες της σκηνής θα πρωτοδημιουργούν αυτοί την παράσταση.

Κι' αυτό θα γίνει φυσικά με τα δικα μας — τα Κυπριακά έργα — κι' ελπίζουμε πως και το κράτος θα νοιώσει αυτή την βασική αρχή και θα συμπαρσταθεί στες προσπάθειες μας ηθικά και υλικά.

ΦΩΤΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ

Το αντίσκηνο μπήκε, ξαφνικά, στη ζωή-μας.

Το αντίσκηνο είναι, πια, ένα «σήμα κατατεθέν».

Ένα αντίσκηνο δεν είναι τίποτε σπουδαίο. Δε μπορεί να σε προφυλάξει. Δε παρέχει προστασία.

Όχι μόνο γιατί μπάζει χεράκι και βροχή.

Απο το Κυπριακό μονόπρακτο του Α. Παυλίδη «Το αντίσκηνο».

Του λείπουν τα γερά θεμέλια, οι στέρεοι τοίχοι.

Εύκολα «αλώνεται» από τους εχθρούς κι εύκολα μπορούν να το καταστρέψουν τα «τρωκτικά».

Ένα αντίσκηνο δε κάνει: για κατοικία, όταν εχθροί σε κυνηγούν και σε κυκλώνουν.

Αντίθετα ένα στέρεο σπίτι είναι ότι χρειάζεται.

Είναι αυτό που λέμε: «Αμυντική θωράκιση».

Ο τόπος-μας, τα τελευταία χρόνια, μετετράπη σ' ένα τεράστιο αντίσκηνο που μπάζει.

Φταίμε γι' αυτό.

Το «Αντίσκηνο» αποτελείται από τρεις εικόνες. Χρονικά, η πρώτη τοποθετείται λίγο πριν τη καταστροφή, η δεύτερη λίγο μετά τη καταστροφή, η τρίτη αρκετά αργότερα.

ΑΝΤΡΟΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ

Είμαι ευτυχής που η Νέα Θεατρική Ομάδα παρουσιάζει αυτή τη φορά κυπριακά έργα, το «Αντίσκηνο» του Α. Παυλίδη και το δικό-μου μονόπρακτο «Δώρο για γενέθλια» που έγραψα το 1973.

Είμαι ευτυχής, όχι μόνο γιατί ανεβαίνει στη σκηνή ένα έργο μου, ένα έργο Κύπριου θεατρικού συγγραφέα — και που μ' αυτό γίνεται μια αρχή για δικαίωση των όσων προσπαθούμε να πετύχουμε όλοι οι ντόπιοι θεατρικοί συγγραφείς σαν Εταιρία — αλλά και γιατί οι άνθρωποι — καλλιτέχνες που ανέλαβαν αυτή την ευθύνη είναι άνθρωποι σύγχρονοι, προοδευτικοί και γε-

μάτοι όρεξη για μια δουλειά συνόλου σ' ένα πνεύμα συνεργασίας και κατανόησης.

Σ' αυτή τους τη δουλειά με παρέσυρε — χρησιμοποιώ το ρήμα με τη θετική του σημασία — η σκηνοθέτις Μόνικα Βασιλείου και διαθέσαμε ο ένας στον άλλο αρκετές ώρες για τη διόρθωση του κειμένου μου με σκοπό την προσαρμογή του στα σημερινά δεδομένα μιας γενικότερης κατάστασης — συστήματος διατηρόντας πάντα τα πλαίσια του έργου.

Με το ίδιο κέφι αλλά και την ίδια ευθύνη συνεργάστηκαν στο «Δώρο για γενέθλια» ο Φώτος Φωτιάδης, η Ανδριανή Μαλένη και ο πρωτοεμφανιζόμενος σε κυπριακή σκηνή Νεόφυτος Ταλιώτης. Αυτοί, που μαζί με το Ξένιο Ξενοφώντος αποτελούν τη «Νέα Θεατρική Ομάδα», το μοναδικό — για την ώρα — αυτοδημιούργητο και ελεύθερο θίασο που ανεβάζει έργα πολιτικο-κοινωνικής ανάλυσης και προβληματισμού.

Εύχομαι τόσο στους ιδρυτές της «Ν.Θ.Ο.» όσο και σ' όλους τους συνεργάτες της να έχουν την ίδια επιτυχία με τα προηγούμενα έργα τους, έτσι που μαζί τους να δικαιωθούμε ο Παυλίδης και εγώ.

ΑΝΤΡΕΑΣ
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

Αφτη την περίοδο η Ν.Θ.Ο. συνεχίζοντας την παράδοση της, πέρα από δυσκολίες κι άλλα προβλήματα παρουσιάζει μια πολιτική σά-

τυρα ενός νέου ελληνικού θεατρικού συγγραφέα και ηθοποιού το «Χάσαμε τη θεία στοπ» του Γιώργου Διαλεγεμένου.

Με την εφκαιρία αυτή είχαμε μια σύντομη συνομιλία με την Μόνικα Βασιλείου.

Ερώτηση: Μόνικα, μετά από ένα χρόνο ζωής, η Ν.Θ.Ο. τι προβλήματα αντιμετωπίζει;

Απάντηση: Πάρα πολλά. Ένα βασικό μόνιμο πρόβλημα είναι το οικονομικό. Τα έσοδα είναι ελάχιστα, ενώ το μίνιμουμ για να ετοιμαστεί μια παράσταση είναι £1700. Πέρα απ' αυτό έχουμε ειδικά προβλήματα των ηθοποιών. Να στήσεις το σκηνικό, να το ξεστήσεις, να κάνεις ταφτόχρονα τον μηχανικό, τον ηλεκτρολόγο κ.λ.π.

Ερώτηση: Απ' ότι ξέρω η Μορφωτική υπηρεσία του υπουργείου παιδείας διεθέτει ένα κονδύλι για θεατρικές παραστάσεις.

Απάντηση: Τα λεφτά που δίνει η Μορφωτική υπηρεσία είναι ασήμαντα. Ψιχουλά θα μπορούσα να πω. Περίπου 150-200 λίρες για κάθε παράσταση. Κέινο που χρειάζεται το ελεύθερο θέατρο είναι η άμεση συμπαράσταση της πολιτείας. Υπάρχουν τα εργατικά εισιτήρια που λίγο πολύ μόνο το κρατικό θέατρο διαχειρίζεται. Θάταν πιο δίκαιο αυτά τα εισιτήρια να μοιράζονται σε θιάσους του ελεύθερου θεάτρου, γιατί το Κρατικό θέατρο έχει ένα προϋπολογισμό £120 χιλιάδες λίρες. Έπειτα ο θεσμός των εκτάκτων ηθοποιών δίνει τη δυνατότητα στο ΘΟΚ να εκμεταλλεύεται τους νέους ηθοποιούς και τους αποθαρρύνει για δουλειά στο ελεύθερο θέατρο μια και το οικονομικό πρόβλημα για μας είναι τεράστιο. Έχουμε ν' αντιπαλήψουμε ένα οργανισμό μένα προϋπολογισμό £120 χιλιάδων.

Δεν έχουμε καμμία φιλοδοξία να συναγωνιστούμε το ΘΟΚ. Φιλοδοξία-μας είναι να κάνουμε ένα θέατρο τελείως διαφορετικό. Ένα λαϊκό θέατρο, χωρίς το θάμπωμα των πολλών κουστούμιων και της τεράστιας σκηνής αλλά το θάμπωμα της αλήθειας. Δεν μας ενδιαφέρει να εντυπωσιάσουμε, γι' αυτό και τα έργα που διαλέγουμε εντυπωσιάζουν με τις ευνοίες-τους και τα βαθεία μηνύματα-τους.

Είμαστε επαγγελματίες που ξέρουμε τη δουλειά μας και απαιτούμε να μας δώσουν την δυνατότητα να κάνουμε σωστά τη δουλειά-μας, για σωστό λαϊκό θέατρο. Όχι κουλουριασμένα έργα, αλλά έργα λαϊκής κουλτούρας.

ΚΩΣΤΑΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ

Απο το Κυπριακό μονόπρακτο του Α. Αντωνιάδη «Δώρο Γενεθλίων».

ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Ύστερα από πάρα πολλές δεκαετίες η κυβέρνηση αποφάσισε επί τέλους να επιτρέψει στο λαό να ασκήσει το εκλογικό - του δικαίωμα για την ανάδειξη αιρετών αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, στα χωριά, τις κωμοπόλεις, και στα προάστια των αστικών κέντρων.

Έτσι το διοριστικό σύστημα που μας κληροδότησε η αποικιοκρατία, «ήρθη μερικώς» και παραμένει ακόμα ανοικτή η αναγνώριση του ίδιου δικαιώματος και στους κατοίκους των αστικών κέντρων, πράγμα που θα επιτρέψει την ανάδειξη αιρετών δημοτικών συμβουλίων μέσα στις πόλεις.

Τότε μόνο θα κλείσει οριστικά μια μαύρη σελίδα που άνοιξε με μια απαγόρευση που επεβλήθη αρχικά από τους άγγλους αποικιστές και εξακολουθεί μέχρι σήμερα να παραμένει ανοικτή μόνο και μόνο για να εγγυάται την επιβίωση σε διάφορα πόστα συμφιλωμένων με το κατεστημένο και την εκάστοτε πολιτική.

Όπως και νάχει το πράγμα το πρώτο βήμα έγινε και οι εκλογές κοινοτικών αρχών και συμβουλίων βελτιώσεως είναι ένα γεγονός που αξίζει να μην περάσει απαρατήρητο στο χώρο της αριστερας.

Με την εξαγγελία των εκλογών τα κόμματα μπήκαν στην προεκλογική μάχη κάπως καθυστερημένα και αρκετά μουνδιασμένα. Αυτό οφειλόταν βασικά στην κωλίσια και τις παρασκευαστικές σε πρώτη φάση μανούβρες της ηγεσίας του ΑΚΕΛ για τον εξοστρακισμό των εκπροσώπων της ΕΔΕΚ από τα κοινοτικά συμβούλια.

Το γεγονός αυτό είχε γενικά μια σειρά δυσμενείς επιπτώσεις στο χώρο της αριστερας γιατί περιόρισε τις επιτυχίες που θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν με την πλειοψηφία που διαθέτει στο ελάχιστον. Ειδικότερα δε προσδιόρισε σε μεγάλο βαθμό τον ίδιο τον χαρακτήρα της προεκλογικής περιόδου και άνοιξε διάπλατα τον δρόμο προς τα κοινοτικά πόστα σε εκπροσώπους της δεξιάς και μάλιστα σε χώρους που κάτω από άλλες συνθήκες δεν θα είχαν καμμία δυνατότητα επιτυχίας.

Για να πετύχει η ηγεσία του ΑΚΕΛ να πλήξει την ΕΔΕΚ έκανε αρχικά ότι ήταν δυνατό για να αφήνει να διαβλέπονται κάποιες δυνατότητες συνεργασίας και τούτο για να αποφυγεί ή να επιβραδύνει μια αντιπαράθεση αρχών και θέσεων πάνω στην ουσία και στην σημασία των εκλογών. Κι αυτό γιατί αντιλαμβανόταν ότι μια σύγκρουση πάνω σ' αυτό το επίπεδο θα απολιτικοποιούσε με την σωστή έννοια τις εκλογές, πράγμα που θα κέντριζε το ενδιαφέρον του

λαού, θα προβλημάτιζε τους ψηφοφόρους του ΑΚΕΛ και θα δυσκόλευε την άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου πάνω στην τελική της προτίμηση.

Όλα αυτά μαζί με τα δεδομένα που χαρακτήριζαν την προεκλογική περίοδο καθήλωσαν την προεκλογική διαμάχη για πάρα πολύ καιρό πάνω σε ένα άλλο επίπεδο όπου η ηγεσία του ΑΚΕΛ κατέβαλε κάθε προσπάθεια να επενδύσει για μια νίκη όπως την αντιλαμβάνονταν ποντάροντας στη σύγχυση που φυσιολογικά επικρατούσε γύρω από την σημασία τους λόγω της πολύχρονης αναστολής - τους.

Η κατάργηση των δημοκρατικών διαδικασιών, ανάδειξη αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης για ολόκληρες δεκαετίες ήταν άλλωστε πολύ φυσικό να δημιουργήσει μια σύγχυση γύρω από την σημασία του θεσμού και τον πραγματικό ρόλο των οργάνων - του. Είναι γεγονός ότι ο θεσμός γελοιοποιήθηκε όσο δεν έπαιρνε άλλο από τους ίδιους τους διορισμένους τοπικούς φορείς τους που για να κρατηθούν γερά στα πόστα - τους όχι μόνο δεν ένοιωθαν την ανάγκη να σταθούν και να πολεμήσουν μαζί με τον λαό για τα καθημερινά τοπικά - του προβλήματα αλλά αντίθετα επιστράτευαν την ρουσφετολογία και τον ετισθελισμό για να προσφέρουν εκδούλευση και να κερδίσουν την εύνοια εκείνων που τους διόριζαν και τους διατηρούσαν στα πόστα - τους.

Το διοριστικό σύστημα «ήρθη μερικώς»

Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες η πολιτική που ακολούθησε η ΑΚΕΛ ηγεσία εμπόδισε τις δυνάμεις της αριστερας να οδηγήσουν την μάχη στο σωστό - της επίπεδο για να εξασφαλίσουν το μέγιστο από αυτές κέρδος. Ένα κέρδος που δεν μεταφράζεται μόνο με ένα ξερο αριθμό κερδισμένων θέσεων στα κοινοτικά συμβούλια αλλά που ανοίκε άμεσα τον ίδιο τον χώρο και την τακτική προβολής και διεκδικήσεως λύσεων σε μια σειρά από σοβαρά προβλήματα που επηρεάζουν την ζωή

του λαού. Προβλήματα που για πολλοστή φορά στα μυαλά της Ακελικής ηγεσίας μπήκαν σε δεύτερη μοίρα γιατί πρυτάνευσε για άλλη μια φορά η ευθυνοφοβία και ο συμβιβασμός.

Ένας συμβιβασμός για την αναγκαιότητα του οποίου οι μάζες του ΑΚΕΛ άρχισαν να αμφισβητούν και να συζητούν πράγμα που κάνει την ηγεσία του ΑΚΕΛ να αγωνία πραγματικά και να χάνει μέρα με τη μέρα όλο και περισσότερο την ψυχραιμία - τους.

Ο αγώνας για την καθιέρωση ενός δημοκρατικού εκλογικού νόμου δεν τέλειωσε.

ΑΝΤΙΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ Ο ΝΕΟΣ ΕΚΛΟΓΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

Ύστερα από πολλές καθυστερήσεις ψηφίστηκε ο νέος εκλογικός νόμος για τις βουλευτικές εκλογές του 1981. Ο νέος νόμος αποτελεί υιοθέτηση της ενισχυμένης αναλογικής και εγκατάλειψη της απλής αναλογικής την οποία υποσχέθηκε το ΔΗΚΟ προεκλογικά.

Σύμφωνα με το νέο νόμο ένα κόμμα δεν δικαιούται να συμμετάσχει στην δεύτερη κατανομή των ψήφων αν δεν εξασφάλισε στην πρώτη κατανομή 8% των ψήφων παγκύπρια και μια βουλευτική έδρα. Με τούτη την μέθοδο γίνεται πολύ δύσκολη η επιτυχία μικρών κομμάτων ή νέων κομμάτων που πιθανόν να εμφανισθούν. Λέγεται μάλιστα πως σκοπός της ενισχυμένης αναλογικής ήταν ο αποκλεισμός από την βουλή ανεξαρτήτων βουλευτών ή καταστάσεων όπως ο Τάσος Παπαδόπουλος και Χρ. Χριστοφίδης. Όπως και ν' έχει το πράγμα ο νόμος είναι αντιδημοκρατικός γιατί τείνει να παρεμποδίσει τα μικρά κόμματα ή την εμφάνιση νέων κομμάτων.

Μέσα, όμως, στο σημερινό συσχετισμό των εκλογικών δυνάμεων των κομμάτων τούτη η πτυχή του θέματος είναι μάλλον θεωρητική. Παρ' όλο που πιθανόν να οδηγήσει σε σύμπτυξη ορισμένων δυνάμεων της δεξιάς που τώρα δεν ανήκουν ούτε στο ΔΗΣΥ ούτε στο ΔΗΚΟ.

Υπάρχει, όμως, ακόμα ένα σημείο στον εκλογικό νόμο που δεν πρέπει να αφηθεί να περάσει απαρατήρητο. Και που κάτω από τις περιστάσεις ίσως είναι πολύ σοβαρό.

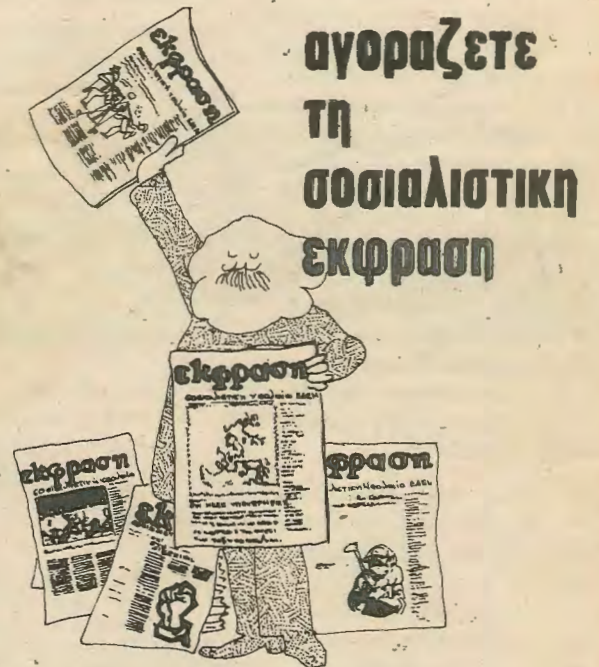
Είναι η υιοθέτηση της αρχής της υποχρεωτικής ψηφοφορίας. Ο νόμος προνοεί για τιμωρία όσων δεν προσέρχονται στις κάλπες για να ψηφίσουν.

Με τούτο τον τρόπο η

δεξιά ελπίζει να ξεσηκώσει τα πιο καθυστερημένα και απολιτικά στρώματα του πληθυσμού για να την υποστηρίξουν. Γιατί, βέβαια, η δεξιά στηρίζει την κυριαρχία της και τον σκοταδισμό της πάντοτε πάνω στα απολιτικά και καθυστερημένα στρώματα του πληθυσμού.

Εκκρεμεί επιπρόσθετα άλλο ένα θέμα. Το δικαίωμα των νέων άνω των 18 χρόνων να συμμετέχουν στην εκλογική διαδικασία. Έτσι ένα παλιό αίτημα της Κυπριακής νεολαίας εξακολουθεί να παραμένει στο ψυγείο.

Με λίγα - λόγια ο αγώνας για την καθιέρωση ενός δημοκρατικού εκλογικού νόμου δεν τελείωσε. Η απλή αναλογική εξακολουθεί να είναι ένα ισχυρό αίτημα του λαού. Καθώς και το δικαίωμα της νεολαίας να ψηφίζει στα 18. Όσο για την υποχρεωτική ψηφοφορία, είναι και τούτο ένα κόλπο της δεξιάς για να αντισταθμίσει την αναλογική παραχώρηση που υποχρεώθηκε να κάνει.

σοσιαλιστική
εκφραση

Για ένα χρόνο: 24 φύλλα
Εσωτερικό: £2.000
Εξωτερικό:

Ελλάδα: £3.000 ή 300 δρ.
Ευρώπη: £4.000 ή \$12.000
Αμερική: £5.000 ή \$15.000
Αυστραλία: £6.000 ή \$15.000 (Αυστρ.)

Η Σοσιαλιστική Έκφραση διατείνεται στα Γραφεία της Σοσιαλιστικής Νεολαίας ΕΔΕΝ και στα περίπτερα.

Για την αλληλογραφία:
Σοσιαλιστική ΕΚΦΡΑΣΗ
Τ.Κ. 1064
ΛΕΥΚΩΣΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ